

✧ Texty na tento týden – Mal 3:23.24; Mt 11:14.15; 17:10; 1Kr 16:29–17:24; 18:20–45; Mt 3:2

✧ Základní verš

„Hle, posílám k vám proroka Elijáše, dříve než přijde den Hospodinův veliký a hrozný. On obrátí srdce otců k synům a srdce synů k otcům, abych při svém příchodu nestihl zemi klatbou.“ (Mal 3:23.24)

Během svého života prožíváme různá období. Některé úseky našeho života pokládáme za dobré a úspěšné, jiné vnímáme jako těžké nebo smutné. Některými životními etapami projdou rodiny nedotčené a pevné (nebo dokonce posílené), jiné je vyčerpají, někdy až nadoraz (nebo je dokonce zničí).

Ať se právě teď nacházíme v jakémkoli období nebo stavu – ať už jako jednotlivci, nebo celé rodiny – můžeme a potřebujeme žít ve světle Božích zaslíbení, držet se jich celým srdcem a celou duší a silou, protože jsou vlastně naší jedinou nadějí. Ale jak úžasnou nadějí nám mohou dát! V Božím slově je zaznamenáno mnoho zaslíbení, na které se – bez ohledu na naši konkrétní aktuální situaci – můžeme spolehnout, můžeme se na ně odvolávat a můžeme prosit, aby se stala realitou v našem osobním životě, v životě našich milovaných, v životě naší rodiny i v životě církve.

V této poslední lekci se budeme věnovat některým biblickým příběhům, zaslíbením a zkušenostem v různém kontextu. Budeme se snažit najít poučení pro náš každodenní život – a to bez ohledu na situaci, v níž se právě nacházíme. Vždyť ať už jsme kdokoli, ať se nacházíme kdekoli a ať jsme v jakékoli etapě našeho života, velmi pravděpodobně prožíváme obavy, těžkosti a zápasy. Naštěstí uctíváme Boha, který nejenže přesně rozumí tomu, co prožíváme, ale je větší než všechny naše potíže a trápení.

✧ Týden ve zkratce:

- Proroctví o obrácených srdcích
- Opětné setkání rodin
- Obrátit srdce k oltáři
- Obrátit srdce k Jordánu
- Obrátit srdce k posledním dnům
- Podněty k zamyšlení

NE 23. června – Proroctví o obrácených srdcích

Mal 3:23.24 „²³Hle, posílám k vám proroka Elijáše, dříve než přijde den Hospodinův veliký a hrozný. ²⁴On obrátí srdce otců k synům a srdce synů k otcům, abych při svém příchodu nestihl zemi klatbou.“

1Kr 18:37-39 „³⁷Odpověz mi, Hospodine! Odpověz mi, ať pozná tento lid, že ty, Hospodine, jsi Bůh. Ty sám obrať jejich srdce zpět k sobě.“ ³⁸I spadl Hospodinův oheň a pozřel zápalnou oběť i dříví, kameny i prst, a vodu z příkopu vypil. ³⁹Když to všechen lid spatřil, padli na tvář a volali: „Jen Hospodin je Bůh! Jen Hospodin je Bůh!“

Mt 11:14.15 „¹⁴A chcete-li to přijmout, on je Eliáš, který má přijít. ¹⁵Kdo má uši, slyš.“

Mt 17:10 „Učedníci se ho ptali: „Jak to, že říkají zákoníci, že napřed musí přijít Eliáš?““

Mk 6:15 „Jiní říkali: „Je to Eliáš!“ A zase jiní: „Je to prorok – jeden z proroků.““

L 1:17 „Sám půjde před ním v duchu a moci Eliášově, aby obrátil srdce otců k synům a vzpurné k moudrosti spravedlivých a připravil Pánu lid pohotový.“

Mal 3:7 „Už za dnů svých otců jste se odchýlili od mých nařízení a nedbali jste na ně. Navraťte se ke mně a já se navrátím k vám, praví Hospodin zástupů. Ptáte se: „Jak se máme vrátit?““

Iz 63:16 „Jsi přece náš Otec! Abraham nás nezná, Izrael, ten o nás neví. Hospodine, tys náš Otec, náš vykypitel odedávna, to je tvé jméno.“

Mi 7:18.19 „¹⁸Kdo je Bůh jako ty, který snímá nepravost, promíjí nevěrnost pozůstatku svého dědictví! Nesetrává ve svém hněvu, neboť si oblíbil milosrdenství. ¹⁹Opět se nad námi slituje, rozšlape naše nepravosti. Do mořských hlubin vhodíš všechny jejich hříchy.“

Iz 44:22 „Zaženu tvou nevěru jak mračno a jako oblak tvé hříchy. Navrať se ke mně, já tě vykoupím.“

Dt 4::29-31 „²⁹Odtamtud budete hledat Hospodina, svého Boha; nalezneš ho, budeš-li ho opravdu hledat celým svým srdcem a celou svou duší. ³⁰Ve svém soužení, až tě v posledních dnech toto všechno stihne, navrátíš se k Hospodinu, svému Bohu, a budeš ho poslouchat. ³¹Vždyť Hospodin, tvůj Bůh, je Bůh milosrdný, nenechá tě klesnout a nepřipustí tvou zkázu, nezapomene na smlouvu s tvými otci, kterou jim stvrdil přísahou.“

Př 2:21 „Neboť zemí budou obývat přímí a zůstanou v ní bezúhonní.“

PO 24. června – Opětné setkání rodin

1Kr 17:17-23 „¹⁷Po těchto událostech onemocněl syn té ženy, paní domu. V nemoci se mu přitížilo, ba již přestal dýchat. ¹⁸Tu řekla Elijášovi: „Co ti bylo do mých věcí, muži Boží? Přišel jsi ke mně, abys mi připomněl mou nepravost a mému synu přivodil smrt?“ ¹⁹On jí řekl: „Dej mi svého syna!“ Vzal jí ho z klína, vynesl jej do pokojíka na střeše, kde bydlel, a položil ho na své lože. ²⁰Pak volal k Hospodinu: „Hospodine, můj Bože, cožpak i té vdově, u které jsem hostem, způsobil zlo a přivodíš jejímu synu smrt?“ ²¹Třikrát se nad dítětem sklonil a volal k Hospodinu: „Hospodine, můj Bože, ať se prosím vrátí do tohoto dítěte život!“ ²²Hospodin Elijášův hlas vyslyšel, do dítěte se navrátil život a ožilo. ²³Elijáš dítě vzal, snesl je z pokojíka na střeše do domu, dal je jeho matce a řekl: „Pohleď, tvůj syn je živ.““

1Kr 16:29-34 „²⁹V třicátém osmém roce vlády judského krále Ásy se stal králem nad Izraelem Achab, syn Omrího. Kraloval nad Izraelem v Samaří dvacet dva roky. ³⁰Dopouštěl se toho, co je zlé v Hospodinových očích, více než všichni, kdo byli před ním. ³¹Bylo mu málo chodit v hříšcích Jarobeáma, syna Nebatova. Vzal si za ženu Jezabelu, dceru Etbala, krále Sidónanů, a chodil sloužit Baalovi a klaněl se mu. ³²Postavil Baalovi oltář v Baalově domě, který vystavěl v Samaří. ³³Achab také udělal posvátný kůl. Tím, čeho se dopouštěl, urážel Hospodina, Boha Izraele, víc než všichni izraelští králové, kteří byli před ním. ³⁴V jeho dnech vystavěl Chiel Bételský Jericho. Na Abíramovi, svém prvorozeném, položil jeho základ a na Segúbovi, svém nejmladším, postavil jeho vrata podle Hospodinova slova, které ohlásil skrze Jozua, syna Núnova.“

1Kr 17:1-16.24 „¹Elijáš Tišbejský z přistěhovalců gileádských řekl Achabovi: „Jakože živ je Hospodin, Bůh Izraele, v jehož jsem službách, v těchto letech nebude rosa ani déšť, leč na mé slovo.“ ²I stalo se k němu slovo Hospodinovo: ³„Jdi odtud a obrať se na východ a skryj se u potoka Kerítu proti Jordánu. ⁴Z potoka budeš pít a přikázal jsem havranům, aby tě tam opatrovali potravou.“ ⁵Šel tedy a učinil, jak řekl Hospodin. Usadil se u potoka Kerítu proti Jordánu. ⁶A havrani mu přinášeli chléb i maso ráno a chléb i maso večer a z potoka pil. ⁷Uplynula řada dnů a potok vyschl, protože v zemi nenastaly deště. ⁸I stalo se k němu slovo Hospodinovo: ⁹„Vstaň a jdi do Sarepty, jež je u Sidónu, a usad' se tam. Hle, přikázal jsem tam jedné vdově, aby tě opatrovala potravou.“ ¹⁰Vstal tedy a šel do Sarepty. Přišel ke vchodu do města, a hle, jedna vdova tam sbírá dříví. Zavolal na ni: „Naber mi prosím trochu vody do nádoby, abych se napil.“ ¹¹Když ji šla nabrat, zavolal na ni: „Vezmi pro mě prosím s sebou skývu chleba.“ ¹²Řekla: „Jakože živ je Hospodin, tvůj Bůh, nemám nic upečeno, mám ve džbáně jen hrst mouky a v láhvi trochu oleje. Hle, sbírám trochu dříví. Pak to půjdu připravit pro sebe a svého syna. Najíme se a zemřeme.“ ¹³Elijáš jí řekl: „Neboj se. Jdi a udělej, co jsi řekla. Jen mi z toho nejdřív připrav malý podpopelný chléb a přines mi jej. Potom připravíš jídlo pro sebe a svého syna, ¹⁴neboť toto praví Hospodin, Bůh Izraele: „Mouka ve džbáně neubude a olej v láhvi nedojde až do dne, kdy dá Hospodin zemi déšť.““ ¹⁵Šla a udělala, jak Elijáš řekl, a měla co jíst po mnoho dní ona i on i její dům. ¹⁶Mouka ve džbáně neubývala a olej v láhvi nedocházel podle slova Hospodinova, které ohlásil skrze Elijáše. ... ²⁴Žena Elijášovi odpověděla: „Nyní jsem poznala, že jsi muž Boží a že slovo Hospodinovo v tvých ústech je pravdivé.““

L 4:25.26 „²⁵Po pravdě vám říkám: Mnoho vdov bylo v Izraeli za dnů Eliášových, kdy se zavřelo nebe na tři a půl roku a na celou zemi přišel veliký hlad. ²⁶A k žádné z nich nebyl Eliáš poslán, nýbrž jen k oné vdově do Sarepty v zemi sidónské.“

Jr 19:5 „Vybudovali posvátná návrší Baalova, aby Baalovi jako zápalné oběti páčili v ohni své syny. K tomu jsem jim přece nedal příkaz, ani jsem o tom nemluvil, ani mi to na mysl nepřišlo.“

Mi 6:7 „Cožpak má Hospodin zalíbení v tisících beranů, v deseti tisících potoků oleje? Což smím dát za svou nevěrnost svého prvorozence, v oběť za svůj hřích plod svého lůna?“

ÚT 25. června – Obrátit srdce k oltáři

1Kr 18:30 „*Tu řekl Eliáš všemu lidu: „Přistupte ke mně!“ Všechn lid k němu přistoupil a on opravil pobořený Hospodinův oltář.*“

1Kr 18:20-46 „²⁰Achab tedy obeslal všechny Izraelce a shromáždil proroky na horu Karmel. ²¹Tu přistoupil Eliáš ke všemu lidu a řekl: „Jak dlouho budete poskakovat na obě strany? Je-li Hospodin Bohem, následujte ho; jestliže Baal, jděte za ním!“ Lid mu neodpověděl ani slovo. ²²Eliáš dále řekl lidu: „Jako Hospodinův prorok zbývám už sám, ale Baalových proroků je čtyři sta padesát. ²³At nám dají dva býky. Oni at si vyberou jednoho býka, at ho rozsekají na kusy a položí na dříví, ale oheň at nezakládají. Já udělám totéž s druhým býkem: dám ho na dříví, ale oheň nezaložím. ²⁴Vzývejte pak jména svých bohů a já budu vzývat jméno Hospodinovo. Bůh, který odpoví ohněm, ten je Bůh.“ Všechn lid odpověděl: „To je správná řeč.“ ²⁵Eliáš vyzval Baalovy proroky: „Vyberte si jednoho býka a připravte ho první, protože vás je víc. Potom vzývejte jména svých bohů, ale oheň nezakládejte!“ ²⁶Vzali tedy býka, kterého jim dal, připravili ho a od rána až do poledne vzývali Baalovo jméno: „Baale, odpověz nám!“ Neozval se však nikdo, nikdo neodpověděl. A poskakovali u zhotoveného oltáře. ²⁷V poledne se jim Eliáš začal posmívat: „Volejte co nejhlasitěji, vždyť je to bůh! Třeba je zamýšlen nebo má nucení anebo odcestoval. Snad spí, at se probudí!“ ²⁸Oni volali co nejhlasitěji a zasazovali si podle svého obyčeje rány meči a oštěpy, až je polévala krev. ²⁹Minulo poledne a oni ještě pokřikovali až do chvíle, kdy se přináší obětí dar. Neozval se však nikdo, nikdo neodpověděl, nikdo tomu nevěnoval pozornost. ³⁰Tu řekl Eliáš všemu lidu: „Přistupte ke mně!“ Všechn lid k němu přistoupil a on opravil pobořený Hospodinův oltář. ³¹Vzal dvanáct kamenů podle počtu kmenů synů Jáкова, k němuž se stalo slovo Hospodinovo, že se bude jmenovat Izrael. ³²Z kamenů vybudoval oltář ve jménu Hospodinově a kolem oltáře vyznačil příkopem prostor pro vysetí dvou měr zrní. ³³Pak narovnal dříví, rozsekal býka na kusy a položil na dříví. ³⁴Nato řekl: „Naplňte čtyři džbány vodou a vylijte ji na zápalnou oběť a na dříví.“ Potom řekl: „Udělejte to ještě jednou.“ Oni to udělali. Znovu řekl: „Udělejte to potřetí!“ Udělali to tedy potřetí. ³⁵Voda tekla okolo oltáře a naplnila i příkop. ³⁶Nastal čas, kdy se přináší obětí dar. Prorok Eliáš přistoupil a řekl: „Hospodine, Bože Abrahamův, Izákův a Izraelův, at se dnes pozná, že ty jsi Bůh v Izraeli a já tvůj služebník a že jsem učinil všechny tyto věci podle tvého slova. ³⁷Odpověz mi, Hospodine! Odpověz mi, at pozná tento lid, že ty, Hospodine, jsi Bůh. Ty sám obrať jejich srdce zpět k sobě.“ ³⁸I spadl Hospodinův oheň a pozřel zápalnou oběť i dříví, kameny i prst, a vodu z příkopu vypil. ³⁹Když to všechn lid spatřil, padli na tvář a volali: „Jen Hospodin je Bůh! Jen Hospodin je Bůh!“ ⁴⁰Eliáš jim poručil: „Pochyťte Baalovy proroky! Nikdo z nich at neunikne!“ Když je pochytali, zavedl je Eliáš dolů k potoku Kíšonu a tam je pobil. ⁴¹Poté řekl Eliáš Achabovi: „Vystup vzhůru, jez a pij. Je slyšet hukot deště!“ ⁴²Achab tedy vystoupil vzhůru, aby jedl a pil. Eliáš mezitím vystoupil na vrchol Karmelu, sehnul se k zemi a vtiskl si tvář mezi kolena. ⁴³Pak řekl svému mládenci: „Vystup a pohleď směrem k moři.“ On vystoupil, pohleděl a řekl: „Nic tam není.“ Eliáš pravil: „Opakuj to sedmkrát.“ ⁴⁴Když to bylo posedmé, řekl: „Hle, z moře vystupuje mráček malý jako lidská dlaň.“ Eliáš mu řekl: „Vystup vzhůru a vyříd Achabovi: „Zapráhni a jed' dolů, at tě nestihne deště!“ ⁴⁵A vtom už k tomu došlo. Nebe se zachmuřilo, vítr přihnul mraky a spustil se silný déšť. Achab dal zapráhnout a jel do Jizreelu. ⁴⁶Hospodinova ruka byla s Eliášem. Podkasal si bedra a běžel před Achabem, až doběhl do Jizreelu.

Ex 29:41 „Druhého beránka přineseš navečer; podobně jako jitřní obětí dar a příslušnou úlitbu jej přineseš v libou vůni, ohnivou oběť pro Hospodina.“

Mt 11:28 „Pojďte ke mně, všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout.“

2K 5:21 „Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti.“

ST 26. června – Obrátit srdce k Jordánu

J 1:35-37 „³⁵Druhého dne tam byl opět Jan s dvěma ze svých učedníků. ³⁶Spatřil Ježíše, jak jde okolo, a řekl: „Hle, beránek Boží.“ ³⁷Ti dva učedníci slyšeli, co řekl, a šli za Ježíšem.“

J 3:27-30 „²⁷Jan odpověděl: „Člověk si nemůže nic přisvojit, není-li mu to dáno z nebe. ²⁸Vy sami jste svědkové, že jsem řekl: Já nejsem Mesiáš, ale jsem vyslán jako jeho předchůdce. ²⁹Ženich je ten, kdo má nevěstu. Ženichův přítel, který u něho stojí a čeká na jeho rozkaz, upřímně se raduje, když uslyší ženichův hlas. A tak je má radost dovršena. ³⁰On musí růst, já však se menšit.“

L 1:17 „Sám půjde před ním v duchu a moci Eliášově, aby obrátil srdce otců k synům a vzpurné k moudrosti spravedlivých a připravil Pánu lid pohotový.“

Mt 11:10.14 „¹⁰To je ten, o němž je psáno: „Hle, já posílám posla před tvou tvář, aby ti připravil cestu.“ ... ¹⁴A chcete-li to přijmout, on je Eliáš, který má přijít.“

Mt 17:12.13 „¹²Avšak pravím vám, že Eliáš již přišel, ale nepoznali ho a udělali s ním, co se jim zlíbilo; tak i Syn člověka bude od nich trpět.“¹³Tehdy učedníci pochopili, že mluvil o Janu Křtiteli.“

Mk 1:2.4 „²Je psáno u proroka Izaiáše: ‚Hle, já posílám posla před tvou tvář, aby ti připravil cestu. ... ⁴To se stalo, když Jan Křtitel vystoupil na poušti a kázal: ‚Čiňte pokání a dejte se pokřtít na odpuštění hříchů.‘“

L 7:27 „To je ten, o němž je psáno: ‚Hle, já posílám posla před tvou tvář, aby ti připravil cestu.‘“

Mal 3:1 „Hle, posílám svého posla, aby připravil přede mnou cestu. I vstoupí nenadále do svého chrámu Pán, kterého hledáte, posel smlouvy, po němž toužíte. Opravdu přijde, praví Hospodin zástupů.“

Mt 3:1.2.8 „¹Za těch dnů vystoupil Jan Křtitel a kázal v judské poušti: „Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské.“ ...⁸Neste tedy ovoce, které ukazuje, že činíte pokání.“

Mt 14:3.4 „³Tento Herodes totiž zatkl Jana a dal ho v poutech vsadit do žaláře kvůli Herodiadě, manželce svého bratra Filipa,⁴neboť Jan mu říkal: ‚Není dovoleno, abys ji měl za ženu.‘“

L 3:3.8-14 „³I začal procházet celé okolí Jordánu a kázal: ‚Čiňte pokání a dejte se pokřtít na odpuštění hříchů,‘ ...⁸Neste tedy ovoce, které ukazuje, že činíte pokání, a nezačínějte si říkat: ‚Náš otec jest Abraham!‘ Pravím vám, že Bůh může Abrahamovi stvořit děti z tohoto kamení.⁹Sekera už je na kořeni stromů; a každý strom, který nenesé dobré ovoce, bude vyřazen a hozen do ohně.“¹⁰Zástupy se Jana ptaly: „Co jen máme dělat?“¹¹On jim odpověděl: „Kdo má dvoje oblečení, dej tomu, kdo nemá žádné, a kdo má co k jídlu, udělej také tak.“¹²Přišli i celníci, aby se dali pokřtít, a ptali se: „Mistře, co máme dělat?“¹³On jim řekl: „Nevymáhejte víc, než máte nařízeno.“¹⁴Tázali se ho i vojáci: „A co máme dělat my?“ Řekl jim: „Nikomu nečiňte násilí, nikoho nevydírejte, spokojte se se svým žoldem.““

J 1:29 „Druhého dne spatřil Jan Ježíše, jak jde k němu, a řekl: ‚Hle, beránek Boží, který snímá hřích světa.‘“

ČT 27. června – Obrátit srdce k posledním dnům

L 1:17 „[Jan] sám půjde před ním v duchu a moci Eliášově, aby obrátil srdce otců k synům a vzpurné k moudrosti spravedlivých a připravil Pánu lid pohotový.“

2K 5:18-21 „¹⁸To všechno je z Boha, který nás smířil sám se sebou skrze Krista a pověřil nás, abychom sloužili tomuto smíření.¹⁹Neboť v Kristu Bůh usmířil svět se sebou. Nepočítá lidem jejich provinění a nám uložil zvěstovat toto smíření.“

²⁰Jsme tedy posly Kristovými, Bůh vám domlouvá našimi ústy; na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem!²¹Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti.“

Ef 2:11-18 „¹¹Pamatujte proto vy, kteří jste svým původem pohané a kterým ti, kdo jsou obřezáni na těle a lidskou rukou, říkají neobřezanci,¹²že jste v té době opravdu byli bez Krista, odloučení od společenství Izraele, bez účasti na smlouvách Božího zaslíbení, bez naděje a bez Boha na světě.¹³Ale v Kristu Ježíši jste se nyní vy, kdysi vzdálení, stali blízkými pro Kristovu prolitou krev.¹⁴V něm je náš pokoj, on dvojí spojil v jedno, když zbořil zed, která rozděluje a působí svár. Svou obětí odstranil¹⁵zákon ustanovení a předpisů, aby z těch dvou, z žida i pohana, stvořil jednoho nového člověka, a tak nastolil pokoj.¹⁶Oba dva usmířil s Bohem v jednom těle, na kříži usmrtil jejich nepřátelství.¹⁷Přišel a zvěstoval pokoj, pokoj vám, kteří jste dalecí, i těm, kteří jsou blízcí.¹⁸A tak v něm smíme obojí, židé i pohané, v jednotě Ducha stanout před Otcem.“

Ef 3:14-16 „¹⁴Proto klekám na kolena před Otcem,¹⁵od něhož pochází každý nebeský i pozemský rod, a prosím,¹⁶aby se pro bohatství Boží slávy ve vás jeho Duchem posílil a upevnil ,vnitřní člověk.‘“

PÁ 28. června – Podněty k zamyšlení

Přečtěte si 11. kapitolu „Na hoře Karmel“ z knihy Od slávy k úpadku (PK 143–154; OSU 54–58) a 10. kapitolu „Janovo poselství“ z knihy Touha věků (DA 97–108; TV 56–63).

„Naše poselství musí být stejně přímé jako Janovo. On napomínal krále za jejich nespravedlnost. Bez ohledu na nebezpečí, jemuž byl jeho život vystaven, nikdy nedovolil, aby pravda z jeho úst zněla slabě. Naše dílo musí být i dnes hlásáno stejně věrně.“ (4BC 1184)

Otázky k rozhovoru

1. Uvažujte ve třídě o důležitosti Eliášova poselství pro vaše místní sborové společenství. Jak můžete pomoci svému sboru pochopit podstatu tohoto poselství a jeho roli v šíření evangelia?

2. Vyprávějte o své zkušenosti obrácení. Jak konkrétně vše probíhalo? Jak tato zkušenost změnila tvůj život a životy tvých blízkých?

3. Pokud chápeme svou roli podobně jako roli Jana Křtitele, jak bychom se měli připravit na případné obtíže v našem životě?

4. Jakých zaslíbení se jako rodiče můžeme dovolávat pro své děti, které – alespoň v této životní etapě – odešly pryč od Boha?

